ABVAKABO FNV

Regiokantoor Zuid-West

Postadres
Postbus 8572
3009 AN Rotterdam

Bezoekadres
Pegasusweg 200 (Oksel A)
3067 KX Rotterdam

T 0900 2282522
(10 ct per minuut)
F 079 35 36 715
I www.abvakabofnv.nl
E zuid-west@abvakabo.nl

KvK 40 41 06 96

Aan: het college van Burgemeester en Wethouders van de
Gemeente Albrandswaard
Hofhoek 5
3176 PD POORTUGAAL

Aan: de leden van de Gemeenteraad

Datum
12 april 2013

Behandeld door
Mevr. J. van Meerkerk

Briefnummer
CBBMKJ20130404MLP

Doorkiesnummer
079 353 6720

Dossier

Bijlage(n)

Geachte leden van het College, geachte leden van de Raad,

Zoals u weet is het Kabinet van plan om per 1 januari 2014 de Participatiewet in te voeren. Deze wet komt in de plaats van de Wet Sociale Werkvoorziening, de Wet Werk en Bijstand en de Wajong. Behalve dat deze wet de volledige verantwoordelijkheid voor de uitvoering bij uw gemeente legt, gaat het gepaard met een forse bezuiniging.
U staat daardoor voor moeilijke en ingewikkelde keuzes. U krijgt meer dan ooit de verantwoordelijkheid om burgers van uw gemeente die een afstand hebben tot de (reguliere) arbeidsmarkt aan het werk te helpen, te begeleiden naar regulier werk en te zorgen dat niemand tussen wal en schip valt. En u hebt daar minder middelen voor dan ooit.

Abvakabo FNV maakt zich grote zorgen over de manier waarop de nieuwe wet wordt vormgegeven. Ook de VNG, de SW bedrijven en Cedris, de brancheorganisatie van de SW, hebben hun zorgen geuit hoe de decentralisatie van dit dossier vorm gaat krijgen. Niet in de laatste plaats hebben wij zorg voor de werknemers die op grond van een arbeidsbeperking werkzaam zijn in de SW bedrijven. Maar evenzeer baart ons zorgen de toekomst van diegenen met een handicap of 'afstand' die nog niet aan het werk zijn. We proeven in de regeringsplannen een hoge mate van wishful thinking dat die mensen 'als vanzelf' wel een plek vinden op de reguliere markt.

Het kabinet biedt de gemeenten namelijk als pleister op de financiële wonde grote beleidsvrijheid. En dat lijkt heel aantrekkelijk, maar is dat ook zo? En is dat nu echt in het belang van de burgers? Want:

- Wie moet en gaat burgers straks uitleggen dat zij helaas niet in aanmerking komen voor begeleiding naar werk of een voorziening die hen in staat stelt hun werk uit te voeren?

- Wie gaat de SW werknemer die onder druk in een reguliere baan wordt geperst zonder begeleiding, straks uitleggen dat hij thuis komt te zitten zonder uitzicht op werk als hij die baan verliest? Zelfs met begeleiding vallen velen nu na een aantal jaren 'terug'. Maar straks is terugkeer naar het SW bedrijf uitgesloten. Er zou minstens een 'trampoline' moeten zijn die hen helpt terug te springen naar ander werk. Want licht voorstelbaar is dat zij door hun handicap ook mét werkervaring een moeilijke arbeidsmarktpositie zullen hebben.
- Wie gaat de arbeidsgehandicapte die zich vanaf dag 1 naar vermogen inzet, straks vertellen dat hij de komende jaren genoegen moet nemen met een beloning onder het wettelijk minimumloon, geen pensioen opbouwt en feitelijk uitkeringsgerechtigde blijft, in plaats van volwaardig werknemer die perspectief heeft om een economisch zelfstandig leven te kunnen leiden?
- Wie gaat de arbeidsgehandicapte die alleen onder beschutte omstandigheden kan werken, straks vertellen dat uw gemeente helaas geen beschut werk aanbiedt?
- Wie gaat de arbeidsgehandicapte vertellen dat werk dat voor hem ideaal is, wordt opgedragen aan niet-gehandicapten, om die de uitkering uit te werken of omdat ze productiever zijn dan de gehandicapte voor wie het werk eigenlijk geschikt was?
- Wie gaat die categorie van niet-gehandicapten vertellen dat zij gedwongen arbeid moeten verrichten dat geen of nauwelijks perspectief biedt?

Allemaal vragen die een grote verantwoordelijkheid leggen op de schouders van u, als de Participatiewet in de voorgestelde vorm doorgaat. Er komt veel op u af en dus is wijsheid geboden. Want u krijgt ook nog te maken met decentralisatie van andere beleidsterreinen.

Onze zorg is ook uw zorg en uw zorg is ook de onze. Zorg voor mensen die niet of nauwelijks op eigen kracht een plek kunnen vinden op de arbeidsmarkt en die een steuntje in de rug nodig hebben. Want hoe gaat u voorkomen dat mensen met een arbeidshandicap 'achter in de rij' komen te staan, omdat ze wellicht extra begeleiding nodig hebben en (nog) meer aangepaste omstandigheden? Bent u straks als gemeente in staat echt maatwerk te leveren gericht op optimale participatie, gegeven de enorme omvang van de bezuinigingen?

Wij roepen u dan ook op om heel kritisch te kijken naar welke prijs u als gemeente en daarmee uw burgers gaan betalen voor de deal die het Kabinet met u wilt sluiten. Grotere beleidsvrijheid lijkt mooi, maar met weinig geld is het maar de vraag welke eer er te behalen valt. Welke prijs bent u bereid te betalen?

Binnen veel gemeenten is een nu veel gehoorde klacht dat een groot deel van het budget op zal gaan aan de kosten die de gemeenten moeten maken voor de huidige werknemers in de sociale werkvoorziening. Dat is toch werkelijk de wereld op z'n kop! Een beschuldigende vinger wijzen naar werknemers die jarenlang gewoon goed werk verrichten en zich naar vermogen inzetten. Het moet toch niet gekker worden! Net zo min als de schijnbare (budgettaire) oplossing, dat dan maar mensen verplicht zouden moeten werken zonder normaal arbeidscontract en/of onder het niveau van het wettelijk minimumloon.

Het daadwerkelijke probleem is dat het kabinet een bezuiniging wil doorvoeren en opdracht geeft aan gemeenten om met een te krap budget beleid te maken. U kunt daar wat aan doen, hoe moeilijk dat wellicht ook is!

Voor werknemers en werkgevers is bij het vinden van passende arbeid maatwerk van groot belang. Gemeenten kunnen dat maatwerk leveren als spil binnen de regionale arbeidsmarkt. Abvakabo FNV vindt dat voorkomen moet worden dat de jarenlang opgebouwde expertise van SW bedrijven en het UWV als het gaat om het zoeken en vinden van passend werk, verloren zou gaan.
In het bieden van maatwerk schuilt echter het gevaar van 409 afzonderlijke regelingen, met onderling grote verschillen voor arbeidsgehandicapten. In het voorstel van de Participatiewet wordt uitgegaan van een vrijwel ongelimiteerde gemeentelijke beleidsvrijheid en een ongedeeld budget. In combinatie met te krappe financiële kaders leidt dit ertoe dat grote groepen mensen met behoud van uitkering ingezet kunnen worden op voorheen betaalde arbeidsplaatsen. Bovendien bepaalt elke gemeente daarbij verschillende polisvoorwaarden. Dit leidt tot rechtsongelijkheid. Om die reden heeft Abvakabo FNV steeds gepleit voor een wettelijk instrumentarium om te kunnen participeren en om dat dan ook succesvol te kunnen laten zijn. De belangrijkste kaders om op te nemen in wet- en regelgeving zijn wat ons betreft:

- De verplichting om beschut werk aan te bieden.
- Geen volledige ontschotting, maar het maken van onderscheid door middel van een onafhankelijke indicatiestelling, tussen budget voor mensen met een structurele beperking en de rest van de doelgroep.
- Behoud van de gemeentelijke zorgplicht als
  1) vangnet voor de huidige en/of toekomstige arbeidsgehandicapten die hun SW- of reguliere baan verliezen, en
  2) om te voorkomen dat mensen met een beperking achter in de rij komen te staan bij het verdelen van de beschikbare banen en de krimpende middelen voor begeleiding en re-integratie.
- Inzet van de mogelijkheden van detachering en begeleid werken.
- Duidelijkheid over de huidige wachtlijst: sommige mensen staan al jaren op de wachtlijst voor de SW. Als zij uiterlijk 1 januari 2014 niet zijn ingestroomd is dat wachten al die tijd voor niets geweest. In deze groep zitten ongetwijfeld mensen die behoren tot de nieuwe doelgroep beschut werk. Geborgd moet worden dat zij dan ook daadwerkelijk geplaatst gaan worden in het nieuwe beschutte werk.

Abvakabo FNV vindt dat, om tot voldoende nieuwe banen te komen, een goed werkende quotumregeling nodig is. Pas als er nieuwe banen zijn, kan een deel van de SW worden afgebouwd. Wij willen bij u als raadsleden erop aandringen om de zorgplicht van de gemeenten niet op te geven.

De huidige SW bedrijven zijn de afgelopen jaren al veranderd in bedrijven waar arbeidsontwikkeling centraal staat en waar werknemers die kunnen ook echt, vaak via detachering, op de reguliere arbeidsmarkt werkzaam zijn. Naar onze mening moet u dan ook geen oude schoenen weggooien voordat er nieuwe zijn. Koester wat er is, kijk kritisch hoe er veranderd kan worden, maar doe dit met beleid en gezond verstand en niet vanuit een te krappe financiële situatie.

Wij denken graag met u mee en zijn ook bereid hierover met u in gesprek te gaan.

Wij sturen u deze brief en doen dit appèl. Wij roepen u op om in de Raad en met uw college cq. wethouder in gesprek te gaan en tevens met uw partijgenoten in de Tweede Kamer: zeg nee tegen deze uitwerking van de Participatiewet!

Nu kan het nog, het is nog niet te laat! Voorkom dat u in uw gemeente straks een groot probleem van het kabinet moet oplossen en er bovendien vele arbeidsgehandicapten tussen wal en schip dreigen te raken.

Met vriendelijke groet,

Miekie Awater
Vice-voorzitter Abvakabo FNV

Janet van Meerkerk
Bestuurder SW Zuid-Holland en Zeeland